

Renhold av instrumenter.

Vask og renhold har så stor betydning at de færreste skjønner hvor viktig det er. Et vanlig messinginstrument kan brytes ned til en fjerdedel av sin levetid, hvis det ikke får sitt nødvendige stell og vedlikehold. Her følger en generell oversikt over enkelt vedlikehold for de mest vanlige instrumentene våre. Nederst finner du spesielle vedlikeholdsskjema beregnet på det enkelte instrument.

Munnstykker

På grunn av kondens, mat, godteri etc, blir alle munnstykkene utsatt for irr og andre mindre attraktive belegg på innsiden. Derfor er det viktig at munnstykkene renses/vaskes regelmessig. Munnstykkene er avgjørende for klangen i instrumentet, og om dette er dårlig blir også lyden dårlig. Pass på at det ikke er hakk eller andre feil på munnstykket, da dette kan skade lepper (bakterier og smuss legger seg i hakket) eller ødelegge klangen i instrumentet.

Munnstykket på *messinginstrumentene* bør legges i bløt i lunkent såpevann og renses med en liten flaskebørste eller piperenser. Det beste er selvfølgelig å anskaffe seg en munnstykkebørste.

Munnstykkene på *treblåseinstrumenter* skal ikke vaskes, men kun tørkes rene med en klut. Pass på at kammeret under flisen er rent, og at du ikke skader/riper opp. Musikantene bør selv være ansvarlig for å skaffe nye fliser eller rør som de også kalles.

Fløyte

Fløyte er også et treblåseinstrument, selv om de fleste fløyter idag består utelukkende av metall. Fløytene har tilsvarende klaffer som saksofon og klarinett, og krever derfor tilsvarende varsomhet og vedlikehold. Det er strengt forbudt å prøve seg på reparasjoner selv.

Klarinett

En klarinett krever de samme forholdsregler som en saksofon (se nedenfor), men er kanskje enda mer utsatt for skader hvis man ikke passer på å tørke igjennom instrumentet, spesielt om vinteren. Husk at en klarinett er laget av treverk som påvirkes av tørr og funktig luft. En klarinett skal aldri bades! All justering, smøring og reparasjoner må gjøres av instrumentansvarlig eller på et verksted.

Saksofon

En saksofon består av et stort antall bevegelige deler, og de er meget utsatt for skader. Det er viktig at instrumentet tørkes igjennom etter hver spilling. På alle klaffene sitter det små puter. Disse tørker inn over tid og må byttes. Det er viktig at man ikke 'bader' instrumentet, for da kan puter løsne eller bli ødelagt. All justering, smøring og reparasjoner overlates til instrumentansvarlig eller verksted.

Vask av messing og sølv

Instrumenter som er messingfarget (gull) er lakkert med en tynn celluloselakk for ått glansen i instrumentet skal beholdes. Denne lakken tåler ikke varmt vann eller kraftig såpevann! Derfor skal disse instrumentene kun vaskes i lunkent vann med en mild såpe. Generelt kan man si at du selv skal kunne bade i dette vannet.

Sølv-instrumenter kan vaskes i varmere vann, gjerne med et mildt oppvaskmiddel, som Sunlight. Ikke bruk Zalo, da denne fjerner alle fettrester og tærer på alle loddinger.

Trompet / Kornett

De vanligste messing-instrumentene trenger en regelmessig vask. Ta instrumentet fra hverandre, med bøyler og ventiler, og la det ligge en times tid i bløt.

Det er viktig at ventilene settes på riktig plass. De skal være merket med tall, 1-3, men det kan være vanskelig å finne disse merkene. Hvis de går tregt kan de pusses med tannpasta (ja, du leste riktig - tannkrem), men da må man være meget omhyggelig med skylling etterpå. Ventilene må oljes med egen ventilolje. Pass også på at korken på spytteklaffen er tett. Prøvespill instrumentet for å sjekke at alt er på riktig plass.

Althorn / Tenor / Baryton / Tuba

Disse instrumentene må behandles på samme måte som trompeter og kornetter.

Waldhorn

Waldhorn har andre typer ventiler enn de andre messinginstrumentene. Disse skal man aldri prøve å 'reparere' selv, dette er en jobb for spesialister. Overlat smøring av waldhorn til instrumentansvarlig.

Trombone

Tromboner trenger også en såpevask, men kun de uten rotasjonsventil. Ta fra hverandre bøyler, sleide og munnstykke, og la det ligge i bløt en times tid. Deretter skylles og tørkes alle deler. Endene på bøylen smøres og trees forsiktig på plass. Enden på den innvendige delen til sleiden smøres med egen smøring og sleiden settes sammen. Selve sleiden smøres med rent vann slik at den går glatt og jevnt. Sett sammen trombonen og prøvespill for å kjenne at alt er som det skal.

Trommer

Alle trommer, cymballer og andre instrumenter må være rene for at klangen skal bli riktig. Trommeslagere bør ha ansvar for egen tromme, trommesett og en mengde rytmeinstrumenter. Selv om de kun har et personlig instrument, er det viktig at de rapporterer evt feil, skader eller mangler på felles-instrumentene til instrumentansvarlig eller en korpsleder. Husk at trommeslagere er selv ansvarlig for å skaffe nye trommestikker, hør med instruktøren om hvilke man bør kjøpe, det er stor forskjell i kvalitet.